

Hovenierswerk historische tuinen en parken

Uitvoeringsrichtlijn URL 6010

Het beheer van historische tuinen en parken is intensief en vraagt om weloverwogen beslissingen. Beplanting verandert van vorm en omvang, groeit, vermeerdert en vergaat weer. Het werken met levend materiaal vereist inzicht in de historische aanleg en een goede planning voor de toekomst.

Dit infoblad geeft informatie over belangrijke zaken die spelen bij onderhoud van historische tuinen en parken, en het belang van het toepassen van URL 6010.

Wat houdt de uitvoeringsrichtlijn Hovenierswerk historische tuinen en parken in?

Het onderhoud van groen erfgoed is gericht op het langdurig in stand houden en beheren van een historische aanleg. De richtlijn beschrijft de meest voorkomende onderhoudswerkzaamheden in een historische aanleg. Ook komen onderwerpen aan de orde die specifiek zijn voor het werken in groen erfgoed.

Een duurzaam resultaat

- Werken binnen traditie en eigenheid van historische plek.
- Deskundig inspelen op nieuwe omstandigheden.
- Kennis en ervaring vastleggen voor de toekomst.

Hoe goed hovenierswerk in groen erfgoed te garanderen?

Hovenierswerk in groen erfgoed is wezenlijk anders dan regulier hovenierswerk. Daarom is het verstandig het onderhoud van groen erfgoed uit te laten voeren door een hierin gespecialiseerde hovenier die werkt volgens de URL 6010. De URL bevat veel informatie en een compleet overzicht van alle eisen waar bij hovenierswerk in historische tuinen en parken aan moet worden voldaan. De URL is te downloaden van de ERM-website www.stichtingerm.nl. Meer informatie over groen erfgoed vindt u ook op de speciale website: www.groenerfgoedzorg.nl

Wat is belangrijk bij goed hovenierswerk in groen erfgoed?

1. Zorgvuldige voorbereiding

Een goede hovenier is zich bewust van de bijzonderheden en geschiedenis van de groenaanleg waarin hij of zij werkt. Een beheersvisie en/of beheersplan zijn daarom bij voorkeur de basis voor het uitvoeren van werkzaamheden. Belangrijk zijn heldere afspraken met de opdrachtgever over materiaalgebruik, werkwijze en streefbeeld. Werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de traditie en de eigenheid van de historische plek. Voorbeeld: het specifieke beheer van stinzenplanten op de states en borgen in Friesland en Groningen. Essentieel is het waarborgen van continuïteit in beheer en instandhouding van de plek voor de lange termijn.

2. De juiste omgang met en toepassing van (plant) materiaal

Historische tuinen en parken hebben een belangrijke rol gespeeld bij de introductie van nieuw sortiment. Hier komen we nog bomen en heesters tegen die kort na hun ontdekking zijn aangeplant. Instandhouding van dergelijk waardevol groen sortiment is belangrijk. Maar, soms gelden nu andere omstandigheden. Oorspronkelijke soorten die eeuwenlang gezond waren, kunnen nu last hebben van nieuwe plagen (zoals bij de Buxus). In dit geval wordt een andere keuze gemaakt om het oorspronkelijke beeld zoveel mogelijk te benaderen. Datzelfde geldt voor historische verhardingen, waterpartijen en tuinelementen.

3. Het vakkundig uitvoeren van de werkzaamheden

Hoveniers hebben kennis van de juiste uitvoeringstechniek en beheersen de fijne kneepjes van het vak. Zij weten precies hoe ze oude fruitbomen moeten snoeien en hagen in de juiste vorm houden. De historische populatie stinzenplanten op de Groningse borg of Friese state vereist specifieke kennis van het beheer. Op het verkeerde tijdstip maaien kan een hele populatie schaden. Door het juiste moment van maaien en alle andere kennis van het beheer vast te leggen en door te geven aan de volgende generatie hoveniers, zal de stinzenflora op de state tot in lengte van jaren blijven groeien en bloeien.

